

Kültür Turu İzlenimleri

Elk. Y. Müh. Taner İriz
taner.iris@emo.org.tr

EMO İzmir Şubesi'nin 4 Haziran 2022 tarihinde araştırmacı Abdülkadir Hazman rehberliğinde ve Eşrefpaşa – Değirmendağı – Karataş güzergahında düzenlediği kent turu Selahattin Akçiçek Kültür Merkezi önünde başladı. Abdülkadir Hazman Pagan Roma döneminde turun başlangıç yeri civarında bir Vesta tapınağı olduğunu belirtti.

Tarıçta Vesta'nın (Yunan mitolojisinde karşılığı Hestia olup Zeus'un kız kardeşidir) Roma evlerinde ocağı koruduğuna inanılıyordu. Vesta ta-

pınaklarında Vestales rahibeleri olur ve bu rahibeler ömür boyu cinsellikten kaçınırlardı. Vestales rahibeleri Hristiyanlığa da sızmıştır. Vesta tanrıçasının kutsal hayvanı eşekti ve Haziran ortasındaki pagan Vestalia bayramında eşeklerin başlarındaki çiçek çelenkleriyle gezdirilmesi adetti.

Eşrefpaşa pazar yerindeki Roma yolunun görülmesinden ve İkiçeşmelik semtinin öyküsünün anlatılmasından sonra Kılıcı mescidi, Fatih cami, Akarcalı cami ve Selimiye cami gibi ibadethaneler ziyaret edildi. Fatih caminin eskiden ahşap ve çok estetik bir camii olduğu vurgulandı. Selimiye camisinin ise banisi belirsizdir. Mihrabın ve minarenin sonradan eklenmesi dolayısıyla benim yorumuma göre önceden bir Bektaşî ya da Mevlevî tekkesi olması kuvvetle muhtemeldir.

İkiçeşmelik ile Damlacık arasın-

da ise bir Asklepios tapınağı olduğu düşünülüyor. Asklepios Yunan mitolojisinde sağlık tanrısıdır. Kızlarından biri Hygieia'dır. Günümüzde sağlığa ve temizliğe uygunluk anlamında kullandığımız hijyen kelimesi buradan gelmektedir. Pagan inancına göre insanları diriltten Asklepios'a kızan baş tanrı Zeus onun üzerine bir şimşek göndermiş, o sırada da Asklepios'un elinden ölümsüzlük reçetesi düşmüştür. Reçete bir bitkiye dönüşmüştür. Bu bitki sarımsaktır.

Değirmendağı semtindeki tarihi evler ilgi çekti. Katılımcılara semt adının eski dönemlerde buradaki yel değirmenlerinden geldiği aktarıldı. Değirmendağında yeri tam olarak bilinmeyen bir Jüpiter tapınağının varlığından söz edildi.

İzmir kentinin Zeus (Jüpiter) tapınağı tamamen yok olmuş durumdadır.

Yeri bile belirsizdir. Batılı seyyahların anlatımına dayanarak 384 sokak Ömür Cebeci parkı civarında kentin genel görünümüne hakim bir yamaçta olduğu tahmin edilmektedir. Gerek Vesta gerek Jüpiter tapınağına ait parçalar daha sonraki dönemlerdeki yapılarda devşirme malzeme olarak kullanılmıştır. İzmir Kız Lisesinin çevre duvarında bu tapınaklara ait taşlar bulunmaktadır. Anadolu'da pek çok Zeus tapınağı olmakla birlikte en iyi korunmuş olanlar Kütahya Çavdarhisar Aizonai Antik Kentindeki ve Muğla Milas Euromos Antik kentindeki tapınaklardır. Anadolu'da Zeus'un babası Kronos'a (Roma Mitolojisindeki karşılığı Satürn) adanmış tapınak ise çok azdır. En bilindik Kronos tapınağı Fethiye Tlos Antik Kentindedir. Baba Kronos zamanda yolculuk yapıyordu. Bu yüzden kronik, kronoloji, kronometre gibi pek çok kelime tanrı Kronos'un adından gelmektedir.

Ardından Halil Rifat Paşa cadde-

si yoluyla bir semte ismini veren 95 Mehmet kahvehanesine gidildi ve burada mola verildi. Moladan sonra bir kent suçu olan tarihi Karataş köprüsü tahribatının izleri üzüntüyle gözlemlendi. Günümüzde Zeki Müren parkı olarak bilinen yerin eskiden İngiliz Bahçesi diye tanındığı ve burada zamanında bir şelale olduğu söylendi. Adile Naşit parkının yanında yer alan Yanık kiliseye (Azize Paraskevi kilisesi) ait papaz evinin restore edilmiş hali ilgi çekti.

Paraskevi Yunanca Cuma günü anlamındadır. Hristiyanlar kutsal bairenin bir Cuma günü öldürüldüğüne inanırlar. 1961 yangınından etkilenildiği için buraya halk arasında Yanık Kilise denmektedir.

Kırk merdivenlerdeki Cumhuriyet Müzesinin gezilmesinden sonra yaya olarak yapılan tur tarihi Asansör yakınlarında Dario Moreno sokağında son buldu. Müze binası eski bir Ermeni okuludur. Cumhuriyetin ilk yıllarında da okul olarak kullanılmıştır. Bir süre

İzmir Milli Eğitim Müdürlüğüne ait malzeme deposu olmuşsa da en son eğitim müzesine dönüştürülmüştür.

Hemşehrimiz Moreno aslında Aydın doğumlu olup yaşamının bir bölümünde İzmir'de bulunmuştur. İstanbul'da ölmüştür. Dünya çapında şöhrete kavuşan sanatçının mezarı İsrail'dedir ve mezar taşında "İzmir aşığı burada gömülü" yazılıdır. Dario Moreno sokağından yürüme mesafesi uzaklığında İzmir'in bir başka değerli Ayhan Işık'ın doğduğu ev vardır.

Gezi Fotoğrafları : Elk. Müh. Ümit Yalçın

2022 Yılı Belge Bedelleri

Oda Yönetim Kurulu'nun 01.07.2022 tarih ve 48/12 sayılı oturumunda 2022 yılı belge bedellerinin 01.07.2022 tarihinden itibaren aşağıdaki şekilde olmasına karar verilmiştir.

Oda Üyelik Belgesi	60,00 TL	Taahhütlü Belge	200,00 TL
İhale Belgesi	200,00 TL	Topraklama Üye Sicil Belgesi	100,00 TL
SMM'li Üyeler için ihaleye Katılım Belgesi	200,00 TL	Şantiye Şefliği Belgesi	200,00 TL
Yapı Denetim Belgesi için Oda Üyelik Belgesi	200,00 TL	Enerji Yöneticiliği için Üyelik Belgesi	200,00 TL
Tanıtım Dosyası için Oda Üyelik Belgesi	60,00 TL	KİK Belgesi	200,00 TL
Proje Yarışması için Üyelik Belgesi	60,00 TL	TUS Yoktur Belgesi	200,00 TL
Yeterlilik Dosyası için Üyelik Belgesi	60,00 TL	Bilirkişilik Belgesi	200,00 TL,
Yapı Denetim Belgeliler için Oda Üyelik Belgesi	60,00 TL	Doğalgaz Topraklama Üye Sicil Belgesi	100,00 TL